

DE STANDAARD

Zaterdag 12 Februari.

Abonnementsprijs per 3 maanden:
Voor Amsterdam f 2.50. — Buiten Amsterdam franco f 2.90.
Enkele Nummers 5 Cents aan het Bureau.

BUREEL: Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Directeur-Uitgever J. H. KRUYT.

Advertentiën, van 1 tot 6 regels 90 Cents,
iedere regel daarenboven 15 Cents. Aanvragen of vermelding
van liefdegaven 10 Cents per regel.

Een bachelijke keuze.

XII.

De liberalistische pers, die beurtelings dreigt en vleit, mag ons niet van het spoor brengen.

Schaepman's voorstel greep zij met beide handen aan, om aan den vooravond der Grondwetsherziening een schitterende proeve te geven van hare verzoeningsgezindheid.

Ze doorzag wel van meet af, dat Schaepman's voorstel bij de rechterzij ernstige bedenking zou ontmoeten, en ons, zoudens we er voor stemmen, dwingen zou tot een ingrijpend amendement. Nam zij nu daarbij de houding aan van Schaepman's voorstel, o, zoo prachtig te vinden, dan poseerde zij weer voor het bedrogene volk als de tot verzoening gezinde, terwijl ze op ons dan al den smaad kon werpen van geen verzoening te hebben gewild.

Natuurlijk, en hier komt de liberalistische pers dan ook openhartig voor uit, zou alinea vijf van Schaepman's voorstel van den romp worden afgekapt, maar dit telt in haar schatting niet mee.

Wel is Schaepman's voorstel zonder alinea vijf niet meer Schaepman's voorstel, maar het denkbeeld van Beaufort bijna letterlijk overgeschreven; doch dit doet er niet toe. Het heet dan toch nu niet Beaufort's, maar het heet Schaepman's voorstel, en staat dus te boek als een voorstel uitgaande van de Rechterzijde.

En het einde zal dan zijn, dat de Linkerzijde botweg alle denkbeeld van verzoening over boord werpt en ons niet de allergeeringste concessie doet; en toch desniettemin door heel het land haar eigen lof zal uitbazunen, dat zij schier eenparig voor een voorstel van de Rechterzijde heeft gestemd, terwijl wij, mannen der Rechterzijde, gramstorig en hard van nek als we zijn, zelfs een kindeke uit onze eigen lendenen gesproten, vermoorden.

Nu gaat natuurlijk heel deze berekening mank, daar Schaepman te leep en te zeer bij de pinken is, om niet aanstonds, na schrapping der vijfde alinea uit zijn voorstel, heel zijn voorstel van de tafel te nemen.

Maar, deze misrekening nu daargelaten, toont ook deze houding van het Liberalisme toch weer, hoe nameloos heerszuchtig en dwingend het nog altoos tegen ons over staat.

Nauwlijks toch hoort het, hoe wij er ernstige bedenking tegen hebben, om aan den niet-belijdenden Staat bij de Grondwet het recht toe te kennen, om als gewonnen wetgever confessionnele staatsscholen in te voeren, of de liberalistische pers maakt zich op, om met hand en tand dit recht te verdedigen.

Onze Liberalisten, die kippetjesvel krijgen zoo men van een heerschende Kerk rept; die geen kleur zwart genoeg op hun pallet vinden om de minste idee van een Staatskerk in onze vadersen te doodverwen; die in alle landen van Europa op den hoogsten toon het lied uitzongen, dat de Kerk in een hoek moet gedrongen en met geen Staat iets van doen heeft; diezelfde Liberalisten noemen het nu ons beginsel in de Grondwet indragen, zoo we weigeren dat recht aan den Staat te helpen toekennen.

Paradoxer hoorden we dan ook geen liberalistisch orgaan zich in langen tijd uitdrukken dan het *Vaderland*, dat met zoovele woorden verhalen kwam, hoe ontzegging van dat recht aan den Staat, een schrijven in de Grondwet van een antirevolutionair beginsel zou zijn, waartoe geen Liberalist kan meewerken.

Nu zal men reeds op zich zelf kwalijk vatten, hoe een pure negatie ooit een beginsel kan zijn; maar hier over heen gestapt, zal men dan toch verbaasd staan over de veel- en allesdurverij van een liberalistisch orgaan, dat in zijn qualiteit van vaandrig bij

het Liberalisten-vaandel, in zulk een ontzegging een haar vijandig beginsel begroet.

Indien toch de redactie van het *Vaderland* toestemt, dat ook haar beginsel niet toelaat, dat het stichten van confessionnele scholen aan den *confessionslosen* staat wordt toegekend, hoe kan ze dan zeggen, dat dit een exceptioneel antirevolutionair beginsel zou zijn? En indien ze dat dwaze zeggen dan ook opgeeft, hoe ter wereld kan ze dan staande houden, dat wij koppig en halstarrig iets particuliers voor ons zelve begeren, zoo we slechts kort en bondig uitspraken, wat uit het primordiaal beginsel van heel ons *Nederlandsch* Staatsrecht volgt.

Het *Vad.* gevoelt toch, dat een Staat, met het recht om desverkiezende ook confessionnele Staatsscholen te stichten, een Staat zijn zou met een geheel ander rechtsbeginsel, dan waaruit thans de Staat der Nederlanden leeft.

Hiertegen ons verzettende, dragen we dus allerminst ons beginsel in de Grondwet, maar waken er slechts tegen, dat niet in art. 194 een geheel vreemdsoortig beginsel van Staatsrecht insluipde, dat niet hier thuis hoort, maar in de Imperialistische kringen van Duitschland.

Wil nu de Liberalistische pers, wil straks bij de stembus het kiezersvolk ons deswege veroordeelen, welnu, dit zullen we ons gevallen laten.

Tienmaal beter, dat de Antirevolutionaire partij, met behoud van haar beginselen, worde teruggeslagen, dan dat ze met prijsgeving van haar beginselen triomfeere.

Kap een boom tot op den tronk af, — mits de wortel leven blijve, kan hij weer opschieten. Maar ook, al laat ge hem al zijn takken, — zoo ge zijn wortel afkapt, sterft hij onverbiddeijk weg.

En daarom laten we ons, door deze liberalistische dreigementen geen oogeblik vrees aanjagen en vreezen evenmin dat één eenig Antirevolutionair van echten bloede daarvoor terugdeinse. Er zijn nu eenmaal op staatkundig terrein, en met name bij eene herziening van de Grondwet, zekere dingen die we als mannen van eer en van karakter niet *mogen* en niet *zullen* doen. Dingen waar men ons niet toe krijgt.

En gesteld al, de overzijde slaagde er in, met behulp van de Roomsgezinden, toch haar wil door te zetten, dit zou wel onzen *druk* verzwaren, maar nooit ons *beginsel* uitroeien kunnen.

Voor als na zullen ook wij in den Nederlandschen Staat als vrije burgers meetellen, en sterk door het historisch verleden van de periode, waaraan wij onze beste traditiën ontleenen, zal ons volksdeel in Nederland steeds de *volksconscientie* toespreken, en door den Naam, dien we opheffen, invloedrijk zijn.

Misschien niet invloedrijk genoeg, om een Grondwetsherziening te keeren, die onrecht op onrecht dreigt te stapelen, maar toch nog altoos genoegzaam in tel en van betekenis, om den Staat der Nederlanden geen rust te laten, eer hij de bate van zijn eigen rechtsbeginsel ook aan ons hebbe uitgekeerd.

Want dit wete men wel, het ergelijke feit, dat de echte zonen van onze oude Calvinisten, nu heel deze eeuw door, de eenige hier te lande zijn geweest, tegen wie men om hunne geloofsenergie, de macht van administratie en wetgeving, ja zelfs van politie en leger heeft durven keeren, verzwakt den Calvinistischen invloed in het allerminste niet, maar breidt dien uit.

Vergelijk 1886 met 1834 maar. Ook in 1834 dacht men met geweld en door ongerechten maatregel aan het Calvinisme den kop in te drukken. Terdege doortasten maar, en dan zou het met die „fijnen” wel uit zijn.

En wat ziet men nu in 1886?

Dit, dat terwijl ieder weldenkend man thans toestemt, dat de handelwijze der machthebbers in 1834 *schandelijk* was en *tegen alle recht* inging, diezelfde Calvinisten thans tot minstens *het tienvoud* zijn uitgegroeid en als een nog veel sterker macht in het land staan.

Het behoort nu eenmaal tot de eigenaardigheden van de Calvinistische natuurs, dat we, voor dwang onbuigzaam en door gem tegenspoed naar te drukken, het *pressa uberior* in ons wapenschild voeren, en zoo men ons dan „het onkruid op den vaderlandschen akker” geliefte noemen, als onkruid onuitroeibaar zijn.

Buitenlandsch overzicht.

Amsterdam, 11 Febr.

De toestand.

„Behoeft niemand leed te doen, dat „geen nieuws” beden evengoed als op schrift hierboven kon gesteld zijn. Er is in het tegenovergesteld geval, in dagen als deze zelden veel bemoedigends te melden geweest.

Na de geruststellende verzekeringen, gelijk men zag, van officieele zijde te Londen gedaan, valt, voor zoover het Westen betreft, ditmaal geen nieuw gezichtspunt aan te geven. De kansen op de aanneming der legerwet in Duitschland beteren met den dag.

In het Ooste is het echter thans weer minder rustig. In Bulgarije worden overal comités gevormd, om „sich onafhankelijkheid te handhaven tegen de agenten van Rusland. Voorts heeft Turkije aan Montenegro opbeveling gevraagd over de wapeningen. Antwoord was, dat die wapeningen slechts dienden als maatregel van voorzorg, maar dat Montenegro overigens de vriendschappelijke betrekkingen met de Porte wil handhaven. Ook deze laatste wil zich wapenen, doch 't schijnt weer te ontbreken aan geld.

Zeer ontijdig komt juist nu weer het vraagstuk der ontruiming van Egypte aan de orde.

De Engelsche voorstellen bepalen, behalve onzijdigheid en zelfregering van Egypte en vrijheid van het Suez-Kanaal, de bevoegdheid van wederbezetting van Egypte door Engelsche troepen en, in geval van ongeregeldeheden, machtiging om Engelsche troepen door Egypte te zenden, niet alleen door het Kanaal, maar ook over land; verder zouden de meeste officieren in het Egyptische leger Engelschen moeten zijn. Men gelooft te Konstantinopel, dat Engeland onaannemelijke voorstellen deed, teneinde de bezetting te verdragen. Toen gisteren de zaak in 't Lagerhuis ter sprake kwam, verklaarde de regering, dat zij zich houdt aan haar vroegere verklaringen nopens haar staatkunde in Egypte, maar dat zij omtrent de onderhandelingen niets kan mededeelen. De berichten in de dagbladen omschrijven echter niet nauwkeurig het beoogde doel. Frankrijk is thans bereid, onder zekere voorwaarden, toestemming te geven tot het besluit van den Khedive, betreffende de afschaffing van heeren dienst. Wanneer deze zaak binnen weinige dagen tot stand komt, dan is het nog mogelijk het begin der heeren dienst te beletten.

Dat is al wat men op 't oogenblik weet. 't Is natuurlijk moeilijk op onbetrouwbare berichten af te gaan. Doch 't schijnt, dat Engeland, gaat het ook heen, toch wel zorgen zal den terugweg geheel vrij te houden. Dat was trouwens niet anders te wachten.

De Fransche Kamer heeft een amendement aangenomen om de wenschelijkheid der invoering van een inkomstenbelasting te verklaren. Dauphin, minister van financiën, heeft daarop de spoedige indiening van een wetontwerp op die belasting toegezegd.

Een nieuwe moeilijkheid staat wellicht voor de deur. De concordata-commissie heeft namelijk met 11 tegen 9 stemmen de scheiding van Kerk en Staat aangenomen. Wat hiermee eigenlijk bedoeld wordt blijkt nog niet, en ook weet men, hoe in beginsel aannemen, gelijk vorst Bismarck eens terecht zeide, ongeveer 't zelfde is als feitelijk verwerpen.

Ongeregeldeheden van bedenkelijken aard zijn voorgekomen in Rusland. Te St. Petersburg moet een nieuwe samenspanning onder de militaire studenten ontdekt zijn. Een honderdtal personen zijn gevat. In een katoenspinners nabij Viazniki hebben on-

lusten plaats gehad. De oproermakers plunderden de gebouwen, verbrandden een groote hoeveelheid goederen, en mishandelden de directoren en opzichters. De orde werd door soldaten hersteld.

Gedurende een concert, dat Woensdagavond te San Francisco gegeven werd, wilde een krankzinnige een aanslag op het leven van de zangeres Adeline Patti plegen, door een doos gevuld met kruit en een lont naar haar te werpen. De doos ontplofte echter te vroeg, en wondde niemand dan den krankzinnige zelf.

De Bremer koopman Lüderitz, door zijn werkzaamheden in Afrika wel bekend, is naar men thans meent, met drie metgezellen in zee omgekomen, hebbende hij met hen getracht van den mond van de Oranierivier in een kleine boot naar Angra Pequena te varen. Aan de kust is niets van hem en de zijnen te ontdekken, en de eenige mogelijkheid van zijn behoud zou hierin liggen, dat zijn bootje zeewaarts was gedreven, en dat een of ander schip hem had opgenomen.

Ten gevolge van de geheimzinnige verdwijning eener rijke dame, nadat zij eenige maanden geleden in een herberg te Leito-misch, in de nabijheid van Brinn, de hoofdstad van Moravië verblijf gehouden had, heeft een onderzoek der politie aan het licht gebracht, dat in dezelfde herberg, sedert omstreeks 25 jaren, minstens 11 personen spoorloos verdwenen zijn. Ten gevolge van mededeelingen der dienstdieneren zijn de waard, zijn vrouw en zijn zoon in hechtenis genomen. In de nabijheid zijn in een weiland mensche-lijke geraamten opgegraven. Diefstal schijnt uitsluitend de drijfveer der misdaden geweest te zijn.

Dienstijver.
Te Ajaccio (Corsica) is een vrouw van 110 jaar gestorven. Magdalena Cipriani genaamd, die 70 jaar in een gezin, dat van den heer Campi, gedient had, en er al de kinderen had helpen grootbrengen.

Vooruitgang.
Aan de Duitsche hoogeschoolen is thans een besluit genomen ten opzichte der twee-gevechten. Een Academische Senaat heeft reeds drie studenten met 15 dagen kamer-arrest en bedrugging tot wegzending gestraft, wegens uitdaging tot tweegevecht. De getuigen kregen eveneens kamerarrest en den raad te vertrekken. Elke overtreding van de wetten op het tweegevecht zal gestreng worden gestraft. 't Is te hopen dat deze zoo algemeene en afschuwelijke „Un-sitte” eens voor goed wijke.

Sic transit.
Te Milaan overleed dezer dagen de burggraaf Luigi Brebbia, afstammeling in rechte lijn van de hertogen van Milaan. De burggraaf was in het laatst van zijn leven deur-wachter in een stadsgebouw.

Binnenland.

AMSTERDAM, 11 Februari.

TWEDE KAMER.

In de gisteren gehouden zitting werd de quaestie van de Lingewaterring afgehandeld.

Allereerst ontving de Minister van Waterstaat het woord.

De Minister bevestigde, dat de Regeering haar goedkeuring niet kon onthouden aan het besluit der Zuid-Hollandsche Staten, waarbij de wijziging in de keur van de Alblasserwaard werd bekrachtigd. Ten opzichte van de keur was de bevoegdheid der Regeering evenzeer beperkt. Zij streed noch met de wet, noch met het algemeen belang. Instemmende met de rede des heeren Rutgers, meende de Minister, dat het bestuur der Lingewaterring niet in zijn beheer is belemmerd. Een speciale wet voor dit geval acht de Minister niet raadzaam, aanneming van de conclusie der *meerderheid* kon hij niet aanbevelen.

De heer *Beelaerts* is van meening, dat wat er ook aan zij van een natuurrecht van de Alblasserwaard om de werken aan het kanaal van Steenhoeek onder zijn toezicht te hebben, dat toezicht in ieder geval is buitengesloten door art. 208 van het reglement. Dat dit artikel vervallen zou zijn ontkent spreker, die aantoonde, hoe in het reglement van het Lingewaterschap verscheiden bepalingen voorkomen, die strijden met het toezicht van de Alblasserwaard op de werken van het kanaal van Steenhoeek. Op tal van gronden meent spreker verder de conclusie der *meerderheid* te moeten verdedigen, welke juist zoo gesteld is, dat zij de Kamer niet brengt op het terrein van het administratief gezag.

De conclusie der *meerderheid* vindt bevestiging bij den heer *Van der Kaay*, die dit geschied door de uitvoerende, niet door de wetgevende macht wil zien bevestigd. Hij beroept zich tot staving van zijn zienswijze op art. 23 der wet, houdende voorloopige voorziening op het toezicht der waterschapsbesturen.

De heer *Farncombe Sanders* kan zich met de hoofdstrekking van de conclusie der *meerderheid* vereenigen. Hij doet zien dat men hier met abnormale toestanden te doen heeft, waarin tegenstrijdige belangen tegenover elkander staan, die door gemeenschappelijk overleg dienen te worden geregeld. Waar zulk een overleg niet te bereiken is, moet de soevereine macht de zaak regelen. Spreker wenscht de zaak niet bij Koninkl. Besluit maar bij de Wet geregeld te zien. Tot het uitspreken van den wensch naar wettelijke regeling wenscht hij de conclusie te beperken, hij vraagt daarover het oordeel der commissie van rapporteurs.

De heer *De Beaufort* zegt dat over elk onderdeel der conclusie afzonderlijk kan worden gestemd. De commissie wijzigd een deel der conclusie, zoodat dit thans luidt: „De Kamer geeft te kennen, dat alleen door wettelijke regeling in de bezwaren, niet de thans bestaande eenzijdige regeling voortvloeiende, kan worden voorzien.” Zij handhaaft het overig deel harer conclusie.

Het recht van toezicht van de Alblasserwaard vindt opnieuw in den heer *Rutgers* een verdediger, die, de argumenten van den heer *Beelaerts* bestrijdend, volhoudt dat de Kamer in deze niet beslissen kan.

De heer *Van der Kaay* ontkent dat, als de Koning krachtens zijn bevoegdheid heeft verklaard, dat de waterstaat de gemeenschappelijke belangen van twee provincien niet raakt, de Kamer dan anders zou kunnen beslissen.

Op wettelijke regeling wordt nogmaals door den heer *De Geer* aangedrongen, die, zijn standpunt handhavend, den heer *Rutgers* beantwoordt.

De heer *Gischman* stelt sluiting van het debat voor.

Daartoe wordt, nadat de Minister van Waterstaat de sprekers heeft bevestigd, met 39 tegen 16 stemmen besloten.

Het eerste deel der conclusie — dankbetuiging aan den Minister — wordt aangenomen; het tweede deel der conclusie — wensch naar wettelijke regeling — verworpen met 36 tegen 20 stemmen; en het derde deel — afschaffing van de door de Regeering verleende goedkeuring van het besluit der Zuidhollandsche Staten — eveneens verworpen met 35 tegen 19 stemmen.

De conclusie der *minderheid* van de commissie van rapporteurs — aanneming voor kennisgeving — wordt daardoor gacht aangenomen te zijn.

Op voorstel des voorzitters wordt besloten, in 't vervolg de vier eerste dagen der week aan de Grondwetsherziening te wijden en des Vrijdags andere onderwerpen te behandelen.

Daarna ving de discussie aan over het ontgeningsontwerp voor de verbetering der watergemeenschap tusschen Rijn en Schie.

De heer *Van Berckel* zegt tegen dit ontwerp te zullen stemmen, omdat daardoor aan Delft meer grond wordt ontnomen dan noodig is, en den Delftschen ingezetenen te zware lasten worden opgelegd.

De beraadslagingen worden heden te 11 uur voortgezet, wanneer de heer *Goekoop* het eerst aan 't woord is.

Het amendement *Beaufort* in zake art. 194 wordt door Dr. Betz in het A. II. besproken, die zich er over verwondert, dat de Rechterzijde dit verwerp, en ook, dat de liberalen, die er voor stemden, in Juni niet door de mannen van het „onveranderd behoud” zijn losgelaten.

Thorbecke was niet tegen vrijheid van onderwijs en vond het ongepast de openbare school achter de Grondwet te verschansen.

De hoogleraar beroept zich op de *Parlementaire redevoeringen*, waarop bl. 225 laatste deel dit staat te lezen:

„Ik zou zelfs den toestand niet vreezen, door den heer *Mijer* voorgesteld, het bijzonder onderwijs algemeen verspreiden van overheidswegen desnoods aangevuld. Ware de ontwikkeling zoo verre gevorderd, dat men tot dien toestand kon komen, ik zou het een geluk voor het land rekenen. Doch zoo ver zij nu nog niet.”

Thorbecke toont zich hier, zoo gaat Dr. B. voort, een voorstander der openbare school omdat het *bijzonder onderwijs* nog te weinig ontwikkeld was. Ware het ontwikkeld genoeg geweest om van overheidswegen slechts „aanvulling” te behoeven, hij zou het een geluk voor het land gerekend hebben. Daarentegen is voor liberalen van het slag der *Amstelsche Courant* dit gansche denkbeeld van „aanvulling” een gruwel. Zij willen, gelijk de conservatieven van '48, de openbare school als een politieke instelling in de Grondwet in veiligheid gebracht zien, onveranderd, welke de ontwikkeling van het bijzonder onderwijs zij. Hunne openbare school is een middel tot bestrijding der bijzondere. Dat de heer *De Beaufort* op het standpunt van Thorbecke staat, terwijl de *Amst. Courant* dit standpunt verliet, zal voor eerstgenoemde zeker ruimschoots opwegen tegen de betichting van *bydraaten*, waar de *Amst.*

Cl. zich aan vergalopperde. Zij geraakte uit den koers; niet wij.

De anti-liberalen zouden, dunkt mij, verstandig handelen, indien zij over de betekenissen van het amendement De Beaufort nog eens ernstig nadachten. Dat zij het verwierpen, hebben deze en gene aan onwil tot herziening der Grondwet toegeschreven. En daar het bekend is, dat de Katholieken meerendeels tegen herziening zijn, terwijl de antirevolutionairen het grootste deel hunner zetels in de Tweede Kamer aan de Katholieken te danken hebben, stellen sommigen zich de vraag, of het „monsterverbond“ wellicht zijn naam verdient om een andere reden dan men gewoonlijk meent.

In ieder geval zou ik niet weten, wat de liberalen meer hadden kunnen doen dan de heer De Beaufort gedaan heeft.

Het Hb. betreurt het, dat in het voorstel-Schaeppman (art. 194), de voorlaatste alinea ongewijzigd behouden bleef. Bekostiging van bijzonder onderwijs aan on- en minvermogenen gegeven, wordt zonder eenig voorbehoud, zonder voorwaarden bij de wet te stellen, als staatsplicht voorgeschreven.

Het blad zegt:

„Het schijnt den voorsteller“, zoo leest men aan het slot der memorie van antwoord, „volkomen overbodig nog gewag te maken van voorwaarden of regelen, aan welke bij de inrichting van bedoelde scholen moet worden voldaan. De vrije school is onderworpen aan de tweede alinea, die niet alleen de voorstelling der eischen van bekwaamheid, maar ook het regelen van het toezicht in het algemeen aan de wet overlaat.“

Deze ophef is niet afdoende. Onder „toezicht“ wordt iets geheel anders verstaan dan het stellen van voorwaarden, opdat de gelden uit openbare kassen toegelegd, behoorlijk zullen worden besteed. Daarom is het eischen van zulke voorwaarden verre van „overbodig“.

Is 't niet opmerkelijk, dat voor een jaar, toen de rechterzijde nog de helft der Kamer uitmaakte, het voorstel van haar uitgegaan en ook door den heer Schaeppman ondertekend, in dat opzicht veel gematigder was? Toen werd alleen verlangd: „In de kosten van het bijzonder onderwijs kan, naar bij de wet te stellen regelen, uit openbare middelen worden bijgedragen.“

Thans beperkt de heer S. die hulp wel tot het onderwijs van onvermogenen, maar hij breidt de „bijdrage“ uit tot alle kosten, wil dat die steeds moeten worden vergoed, en beperkt de tusschenkomst des wetgevers tot den maatstaf alleen.

Het blad meent dat de liberalen deze verhoogden eisch niet mogen inwilligen, alleen een art. 194 in den geest van het amendement De Beaufort, kan en behoort te worden toegestaan.

Het gisteren door ons medegedeelde adres van de antirevolutionaire kiesvereniging te Rotterdam, is ook aan de andere Rotterdamse kiesverenigingen gezonden met verzoek om instemming. De liberale kiesverenigingen zullen wel geen instemming betuigen, zoo wordt gezegd, en dat is begrijpelijk, want dan loopen ze kans op winstderving. Wat de Roomsche kiesvereniging de Grondwet zal doen is nog niet bekend.

De enquêteverhooren over de fabrieken der heeren Regout te Maastricht hebben een ongunstigen indruk gemaakt. In de Tijd wordt er op gewezen, dat daar echter 't een en ander in is medegedeeld, dat niet waar is. Zoo waren de ovens niet zoo heet, dat dat doeken van de mannen, die er in moesten, verzengden of in brand vloegen; was het loon van sommige werklieden meer dan werd opgegeven enz. Maar ook in deze correspondentie wordt erkend, dat er in genoemde fabrieken veel te verbeteren is, en de ovens niet altijd „behoorlijk“ werden afgekoeld, wat kan voorkomen worden door het vermeerderen van het getal ovens.

Oranje Boven, zoo luidt de titel van een volksblaadje op oranjeleurig papier, dat met het oog op 's konings aanstaande feestviering is verschenen. Het is een flink, warm echt Christelijk woord voor oud en jong geschikt, en slaat den juisten toon aan op den gewichtigen dag. Het wordt bij duizenden verspreid. De prijs is zeker geen beletsel. Uitgever is de heer Gezelle Meerburg te Hensden.

Op de laatste vergadering van het „Nederlandsch Jongelingsverbond“, te Leeuwarden, werd door een der bestuurders, den heer J. Ph. Marmelstein, een referaat geleverd, dat thans onder den titel Christendom en Socialisme bij den uitgever J. A. Wormser alhier 't licht heeft gezien. Het zij, allereerst in dagen als deze, allen jongelingen en niet hun alleen ter lezing bevelen; de duidelijkheid der voorstelling en de goede behandeling van het onderwerp lokken er toe uit. Ook als volksblaadje kan 't nitnemend dienst doen.

Den Haag, 10 Febr. De heeren v. d. Vegt, Ruysch en Pareau, daartoe door de vereniging tot verbetering van den gezondheidstoestand alhier uitgenoodigd, brachten een uitvoerig rapport uit over de wijze waarop hier ter stede de slooten gedempt worden. De conclusien van het rapport luiden:

1. om de demping der slooten geregeld voort te zetten naar een vast plan met de noodige zorg voor rooiering en afvoer van grondwater, waar het mogelijk is;
 2. een onderzoek in te stellen om rent de rooiering in de zoogenaamde hofjes en, waar noodig, te zorgen dat daarin verbetering wordt gebracht;
 3. maatregelen te beramen, waardoor de eigenaars van hofjes verplicht worden tot de zorg voor behoorlijke afvoer van vuil en tot het onderhouden van de slooten;
 4. bij die maatregelen ook op te nemen, dat de eigenaars van hofjes, hetzij met, hetzij zonder vergoeding van gemeentewege, de wijzigingen in hunne slooten moeten aubringen, welke door het dempen van naburige slooten noodzakelijk zijn geworden.
- Een afschrift van dit rapport werd aan Burgemeester en Wethouders gezonden.
- 11 Febr. Gisterenavond overleed hier de heer Robidé van der Aa, als geograaf en publicist bekend.

Rotterdam, 10 Febr. In de heden gehouden vergadering van den gemeenteraad alhier kwamen de verordeningen op de brandweer ter sprake, waarop amendementen door den heer Hudig waren voorgesteld. Die amendementen vielen niet in den smaak des voorzitters, ja maakten het hem onmogelijk, als hoofd der politie behoorlijk zijn taak te volbrengen meende hij. Het slot van de zeer breedvoerige discussie was, dat de amendementen des heeren Hudig werden aangenomen.

De voorzitter verklaarde, dat hij na deze beslissing de verordeningen niet begreep die hij zelf moest uitvoeren, zoodat hij aan den Koning ontslag zou vragen uit zijn ambt.

Zwolle, 10 Febr. Het hoofdbestuur der schippersvereniging Schuttevaer zond heden een adres aan Z.E. den Minister van Marine, verzoekende het vaste licht op Marken te veranderen in een gekleurd draallicht. De schippers geraken met de verschillende kust- en wandlichten in de war, zoodat reeds in 1884 door den toenmaligen Minister de wenschelijkheid werd uitgesproken, om op Marken een draallicht te maken. Geldgebrek was oorzaak, dat dit werk tot dusverre onuitgevoerd bleef.

Klundert, 10 Febr. In het vorige jaar werd door den raad dezer gemeente besloten tot schoolgelykheid. Het schoolgeld zou zijn progressief, d. i. in de middelste klasse hooger dan in de laagste, in de hoogste weer meer dan in de middelste. Het door den raad bepaalde was 35, 60 en 80 cent per maand. Ged. Staten zonden het raadsbesluit terug, den raad in overweging gevende, genoemde sommen te verminderen. De raad weigerde. Gisterenochtend deelde de voorzitter aan den raad echter mede, dat zijn besluit door de regering zou goedgekeurd worden, ingeval 80 cent voor de hoogste klasse werd veranderd in 60 cent, doch ook dit voorstel weigerde de raad aan te nemen.

De schoolquaestie is hier dus nog in vollen gang.

GEMEENSCHAP NIEUWS.

Hedenavond komt de Kamer van koophandel alhier bijeen ter behandeling van: 1. een missive aan Z. E. den Minister van W. H. en N., behelzende het verzoek der Kamer, eenig uitsluitend te willen verleenen voor het ontworpen reglement tot het voorkomen van aanvaringen op rivieren, stroomen enz; 2. een missive aan Z. E. den Minister van koloniën, naar aanleiding der voorwaarden van aanbesteding voor het onderhouden van geteelde stoomvaartdienst in den Indischen archipel.

Naar de Amst. Crt. verneemt, bestaat er plan bij eenige Engelsche ondernemers, om hier op een der beste punten van de stad een groot hotel te stichten, dat met de beste inrichtingen van dien aard in het buitenland bestaande, zal kunnen wedijveren.

De onderhandelingen met verschillende eigenaars van de betrokken perceelen worden met kracht voortgezet, en zullen vermoedelijk binnen niet al te langen tijd tot een goed einde leiden.

Wegens volbrachten 36, 24 en 12 jaren ijverigen en trouwen dienst, werd toegekend: een gouden medaille met f 100, gratificatie aan den bankwerker J. C. Willemse; een zilveren medaille met f 50 gratificatie aan den baas der blokmakers en kuipers R. Geus, den lijnbaander J. F. Koelmeijer, de scheepstimmerlieden P. Langeveld; J. Mos en D. Gillissen, den huistimmerman C. Bodeldijk en den portier B. Spuij, benevens aan zes personen een bronzen medaille. Allen behooren tot het personeel der Marinewerf te Amsterdam.

De vaart door de Oranje-sluizen is onlangs weder begonnen en de Zuiderzee-booten varen weder; doch nu met de ingevallen vorst rapporteeren de schippers van de boursche vaart, dat zij weder veel ijs ontmoet hebben, vooral in de Friese wateren.

De zich noemende Comte Theophile Hedwin de Thoury tegen wiens praktijken in den Haag gewaarschuwd werd, heeft zich Woensdag der vorige week eveneens onder den naam van Comte de Thoury, ook aangemeld aan de Koninkl. Milit. Academie te Breda, ten einde toegelaten te worden tot de cadets L. C. J. Ph. en H. J. E. de Bourbon. Slechts aan een dier cadets kon daartoe gelegenheid worden gegeven, wien hij aansprak met den titel van *altesse royale* en hem, onder allerlei voorwendsels, waaronder ook dit, dat hij diens vader hulde wilde gaan brengen, f 5 ter leen vroeg. Door tusschenkomst van officieren en inmiddels ingewonnen inlichtingen, is nochtans deze schamel gekleede „comte“, die zich als een echt legitimist voordeed, niet in zijn leeningsplan geslaagd, dewijl men al spoedig tot de overtuiging kwam, dat men niet een bedrieger te doen had.

Het bestuur der Weezeninrichting te Neerbosch heeft besloten, niet alleen voortaan op een te Putten bestaande Weezeninrichting toezicht te gaan houden, maar ook om deze stichting aan de daar bestaande inrichting te verbinden. Ofschoon de inrichting te Neerbosch eerlang, gelijk we reeds meldden, nog met een weeshuis zal worden vergroot, zal hoogst waarschijnlijk met de uitbreiding niet meer worden voortgegaan, omdat men tot de overtuiging is gekomen, dat men ook op andere plaatsen in ons land dergelijke inrichtingen behoort te vestigen, waaraan steeds groote behoefte bestaat.

Koloniën.

BATAVIA, 12 Januari.

Van den Civielen en Militairen Gouverneur van Atjeh en Onderhoorigheden is een telegrafisch bericht ontvangen, den 6den dezer verzonden, houdende mededeeling dat een vijandige bande, ongeveer honderd man sterk, in den nacht van 4 op 5 dezer naar Poeloe-Bras is overgestoken en den Willemstoren heeft aangevallen; twee soldaten waren daarbij gesneuveld en twee gewond, terwijl twee geweren verloren waren geraakt. Tweehonderd vijftig man zijn daarop gezonden om de bande op te sporen, en in overleg met den stationscommandant is bepaald, dat de zuidelijke passages bewaakt en alle prauwen weggevoerd zullen worden, waartoe zijn aangewezen Zr. Ms. oorlogschepen *Merapi*, *Sambas* en *Palembang*.

Hoe schaarsch het nieuws ook zij, toch valt met ingenomenheid te constateeren, dat de ondernemingsgeest weder begint te ontwaken. Op de Oostkust van Borneo ontwikkelt zich de lust voor het aanplanten van tabak, welke er uitnemend slaagt. De Kali Anam Maatschappij in Langkat op Sumatra's Oostkust is herschaps in een onderneming op groote schaal van peper, nipa en caoutchouc. (B. Hbl.)

WEST-INDIË.

Curaçao, 14 Jan. De heer J. H. A. van Daalen, is, als waarnemend Procureur-Generaal, tevens belast met de functien van onder-voorzitter van den Raad van Bestuur en van den Koloniesalen Raad.

De heer C. R. Debrot, thans belast met de functien van ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht op Bonaire, is definitief als zoodanig benoemd en dienengevolge eervol ontheven als plaatsvervanger van den kantonrechter aldaar.

Rechtszaken.

Gisteren meesten eenige personen in een civiele zaak voor de rechtbank alhier als getuigen gehoord worden. Daar twee hunner weigerden den eed af te leggen, wees de president er op, dat zij door hunne weigering gevangenisstraf konden belopen. Nadat zij bij hunne weigering hadden volhard, requirerde het O. M. bij monde van den subst. officier van justitie, Mr. De Kock, f 25 boete tegen ieder, onder opmerking dat zij, bij volharding in hunne weigering, voor den strafrechter geracht en tot 4 maanden gevangenisstraf konden veroordeeld worden. De rechtbank heeft de getuigen alleen in de nuttelooze gemaakte kosten veroordeeld en hun tot 31 Maart bedenktijd gegeven, als wanneer de zaak weder zal voorkomen.

Voor de rechtbank alhier verscheen gister zekere L. F. N. de Jong, beklaagd van meeneed, gepleegd ten gunste van W. E. Bredius, een der deelnemers aan het palingoproer in Juli 11. Voor het hof heeft eerstgenoemde o. a. verklaard, dat hij in dienst was bij den smid Krian en dat tijdens de onregeligheden Bredius te zijnen huize was geweest en dus geen deel kon hebben aan de feiten, waarvan hij beschuldigd werd. Door verschillende getuigen werden beide verklaringen evenwel ontzenuwd, zoodat het O. M. den meeneed van beklagde bevestigde en een jaar gevangenisstraf tegen hem eischte. De verdediger Mr. Van Gigh pleitte vrijspraak, overtuigd zijnde dat de beklagde geen valsche verklaring had afgelegd.

Het gerechtshof te 's-Hage heeft heden, betrekkelijk de in de vorige week behandelde vordsche brandstichting, veroordeeld: de moeder tot 4 en de dochter tot 1 jaar gevangenisstraf.

De Staats-Courant.

Met ingang van 1 Maart 1887 is 1. de kapitein-luitenant ter zee J. G. J. Spanjaard, ter zake van een meer dan veertigjarigen diensttijd, op pensioen gesteld, onder toekenning: a. van den titulairen rang van kapitein ter zee, b. van een jaarlijksch pensioen van f 1800, en c. van een verhooging van dat pensioen, ter somma van f 1275 's jaars, voor werkelijk verblijf in militairen dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën en tusschen de keeringen; en 2. de vorderd: tot kapitein-luitenant ter zee de luitenant ter zee der 1ste kl. G. H. van Steyn; en tot luitenant ter zee der 1ste kl. de luitenant ter zee der 2de kl. P. A. R. Henneguin.

De met verlof hier te lande aanwezige majoor der infanterie van het leger in Nederland Indië L. W. J. J. Ramaer, is, ter zake van lichaamsgebreken, in en door den dienst ontstaan met ingang van 1 Maart 1887 eervol uit zijner Majesteits militairen dienst ontslagen, met toekenning van pensioen.

Het Rijkstelegraafkantoor te Huizen is in het belang van den tegenwoordigen meer levendigen verkeer van tot nadere mededeeling open: op werkdagen, van 7 uren voor tot 9 uren namiddags; op Zon- en feestdagen, van 9 tot 11 uren voor- en van 1 tot 3 uren namiddags.

kerk en School enz.

Door het zich noemend „Classicaal Bestuur van Amsterdam“ is aan de Gemachtigden der Gemeente dit echt Hierarchisch en inquisitoriaal schrijven gezonden:

Het Classicaal Bestuur van Amsterdam, doende wat des (Algemeenen) Kerkeraads van de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam is.

Aan den Heer N. N.

Gemachtigde tot de verkiezing van Predikanten, Ouderlingen en Diakenen in de Ned. Herv. Gemeente alhier.

Aangezien door den zich noemenden „Kerkeraad van de Nederduitsche Gereformeerde Kerk (Dolerende)“ te Amsterdam, aan het hoogste gezag dezes lands bericht werd, dat ongeveer tweehonderd „Gemachtigden“ de bij Synodale nitspraak van 1 December 1883 (ontzette) Predikanten, Ouderlingen en Diakenen verklaard hebben, dezen nu steeds en bij voorduring te beschouwen als Predikanten, Ouderlingen en Diakenen, zoo wordt U bij deze gevraagd, of ook Gij zoodanige verklaring afgelegd hebt.

Zoo Gij op deze vraag niet beslist ontkenend antwoordt door de hierrichter staande verklaring onderteekend af te geven aan den Kerkelijken Bediende, die haar op den achtsten dag na dagteekening van dit schrift teruggave zal, of haar voor dien zelfden dag hebt bezorgd aan de Kosterij der Nieuwe Kerk, onder het adres van „het Classicaal Bestuur, doende wat des Algemeenen Kerkeraads“, zal de Vergadering het er voor houden, dat ook door U zoodanig een verklaring gedaan werd.

Uit naam der Vergadering van den 31sten Januari 1887.

P. C. VAN DER HORST,
h. t. Praeses.
A. E. VAN DER DUSSEN,
h. t. Scriba

Bedoelde verklaring luidt:

De ondergeteekende, „Gemachtigde“ der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam, tot het verkiezen van Predikanten, Ouderlingen en Diakenen bij diezelfde Gemeente, betuigt bij deze met zijne handteekening dat hij de verklaring volstrekt niet heeft afgelegd van de bij Synodale Uitspraak van 1 December 1883 ontzette leden van haren Algemeenen Kerkeraad nog steeds en bij voortduring als Predikanten, Ouderlingen of Diakenen te erkennen.

Amsterdam, 12 Januari 1887.

Is het niet opmerkelijk dat in dit officiele stuk het woord *ontzette*, dat we tuschen haakjes invoegden, juist is uitgelaten? Deze Hierarchie is zelfs *alordig*, of heeft een ondengende drukker haar gefopt?

Beroepen.

Ned. Herv. Kerk. Te Breda: F. B. Nusselder, te Kooten. — Te Baarnbrugge, J. J. de Kat Angelino, te Varik (cl. Z. it Bommel). — Te Nijega en Elahuizen, J. Rijnbergen, te Ternaard.

Bedankt.

Ned. Herv. Kerk. Voor Loon op Zand, door M. J. Bouman, te de Meern. — Voor Heteren door C. P. N. Pikaar te Overschie. — Voor Putten op de Veluwe, door J. W. H. Kalkman, te Monster.

Men schrijft ons uit Oude Wetering: Verkeerdheid is in uw No. van Woensdag 11. door uw berichtgever melding gemaakt van 40 huzaren, er waren er slechts 13. Schoon dit getal te groot opgegeven was, is de zaak in beginsel 't zelfde, dat men zijn kracht en steun zoekt in militairen en veldwachters.

Gisterenavond werd de gewone Bijbelzetting voortgezet onder een saamegakte schare in de Christelijke school. Er waren pl. min. 380 menschen aanwezig. Er is een heerlijke stemming en er is saamsmelting des harten. Zij de Heere ons bij voortduring nabij; groote daden heeft Hij in ons midden verricht; beware Hij ons voor hoogmoed, maar brenge zijn Geest ons tot schuld-gevoel en schuld-belijdenis en tot warm en innig gebed voor onze vijanden en tegenstanders. Een ouderling en een diaken, die mede het besluit tot afswering van het juk namen, zijn — 4 dagen na de verbreking... geschorst!! Den organist en koster zijn de sleutels ontnomen.

Naar gemeld wordt, zijn twee leden van den Kerkeraad der Herv. Gem. te Broek op Langendijk, door een dussenaamd hooger bestuur voorloopig geschorst, op vermoeden dat zij het Geref. Kerkel. Congres hebben bijgewoond.

Tot opvolger van den heer N. M. Feringa, als hoofdonderwijzer der haveloosche school alhier, is benoemd de heer F. A. Waterman. School en onderwijzerswoning, thans overgegaan aan de „Vereniging tot Heil des Volks“, zullen door vertimmering belangrijk verbeterd worden.

De „Vereniging voor Christelijke onderwijzers“ zal 31 Mei en 1 Juni te Dordrecht haar jaarvergadering houden. Candidaten in de vacature-Feringa zijn de heeren J. Smelik, H. B. v. Lummel en E. J. Veenendaal.

De heer J. Schouten, hoofdonderwijzer der Christelijke school te Montfoort, heeft bedankt voor eene benoeming als zoodanig aan de Christelijke school te Oostburg.

Door wijlen mejuffrouw A. Buijtendijk en wijlen den heer C. Visser van 't Veen, dezer dagen te Kampen overleden, is aan de diaconie der Hervormde gemeente aldaar, respectievelijk f 1000 en f 400 gelegateerd, het eerste vrij van successierechten.

LEGER EN VLOOT.

Naar wij vernemen zal de kap. ter zee J. C. Joekes weldra van het bevel over Z. M. opleidingschip *Admiraal van Wassenaer* alhier eervol worden ontheven en naar Oost-Indië gaan.

Benoemd: bij het personeel der militaire administratie, tot tweede-luitenant-kwartiermeester bij het 6de regiment infanterie, de sergeant P. J. Ruygrok, van het 5de regiment infanterie; bij het 8ste regiment infanterie, tot eerste-luit.-kwartiermeester, de tweede luitenant-kwartiermeester J. G. De Josselin de Jong, van het korps; bij het 1ste regiment huzaren, tot kapitein-kwartiermeester, de eerste luitenant-kwartiermeester E. H. J. Jansen, van het 6de regiment infanterie; en is de kapitein-kwartiermeester P. G. Amsius, van het 1ste regiment huzaren, op non activiteit gesteld, in afwachting dat omtrent hem nader zal worden beschikt.

Bij het personeel der militaire administratie van het leger in Nederlandsch Indië is benoemd tot tweede-luitenant-kwartiermeester, de sergeant C. F. A. De Wilde van het 4de regiment infanterie.

LANDBOUW EN VEETEELT.

De hooiprijzen op 't Kampereiland, al sedert eenigen tijd voor prima soort loopende op p. m. f 14, schijnen thans weer naar de hoogte te gaan; voor weinige dagen werd het verkocht en afgeleverd voor f 15, 2e soort f 11,50 en f 13 Binnenhoofd geldt in den regel f 2 en f 3 op de 500 KG. minder.

Men schrijft ons uit Wommels: Nu de scheepvaart weer in gang is, wordt de afzet van kaas ook weder meer van betekenis. Duizenden kazen wachten nu echter nog op koopers. De prijzen zijn echter niet van dien aard, dat er veel verdienste in zijt. Het is te hopen, dat de prijzen nog wat verbeteren.

Gisteren is te Amstelveen de pachthoeve, bewoond door v. d. Kleij, in publieke veiling verkocht. De boerderij die tot den besten in den omtrek behoort en 47 bunders groot is, werd in gedeelten geveld en bracht bij opbod de voor den tegenwoordigen tijd buitengewoon hoogen prijs van f 83,00 op. Daarvoor werd geen koper gevonden, die de hooft in massa afkijnde en de opbieders dus koopers werden van de gesplitste deelen. Algemeen wordt betoond dat de prachtige boerderij op die wijze is versnipperd.

VISSCHERIJ.

Men schrijft ons uit Maas en Waal, dd. 10 Februari:

De uitkomsten der zalmvisserijen op de Waal en de Merwede, vooral in het vischwater onder Gorinchem, waren deze laatste 8 dagen bijzonder goed. Bij Gorinchem werden niet minder dan 92 salmen met een gemiddeld gewicht van 1012 KG gevangen: een vangst, zoo groot als in de laatste maanden niet het geval was. De visschers te Woudrichem bemachtigden slechts 15 salmen, en boven Tiel beliep de vangst 10 stukken. Meestal werd gevischt met zegen of drietert. Er werden weinig prikken gevangen, wel snoek, baars en andere soortvisch. De zalmrijzen was de week lager, en ging niet hooger dan f 1,60 per 1/2 KG.

Door een pachter van vischwater te Tessel is in het vorig jaar een proef genomen om jonge botjes uit zee in de binnenwateren over te brengen. Vorige proeven, op kleine

schaal gedaan, waren steeds gelukt. Hij verzamelde duizenden kleine botjes, die door de garnalenvisschers uit zee werden medegebracht en welke visch gewoonlijk als waddeloos weer over boord wordt geworpen. De meeste botjes waren nauwelijks 6 a 7 cm. lang. Voor eenige dagen nu was bovengenoemde pallingvischer bezig zijn fuiken te lichten en vond daarin veel bot, die evenwel nog te klein was om te kunnen worden afgeleverd. Blijkbaar zijn de losgelaten vischjes alle tot ontwikkeling gekomen. Een volgend jaar zal de visscher duizenden volwassen botten uit zijn vischwater kunnen afleveren.

In de laatste jaren is de betekenis van Rotterdam als aanvoerplaats van visch zeker niet weinig toegenomen. Zoo werd in het jaar 1873 op de groote vischmarkt (zeevischmarkt) aldaar voor een totaal bedrag van f 80,000 aangevoerd, welk cijfer voor 1885 tot f 146,000, en voor 1886 tot f 213,000 klom. Wanneer men hierbij in aanmerking neemt, dat de particuliere aanvoeren, alsmede de zendingen van Scheveningen, Nieuwediep, enz., en de geheele markt van zalm en elft buiten rekening is gelaten, dan valt uit de genoemde cijfers des te overtuigender te begrijpen, dat Rotterdam als vischmarkt dagelijks vooruitgaat.

Die toeneemende bloei moet, naar men aan het Hb. schrijft, toegeschreven worden in de eerste plaats aan de afschaffing van de 5 pct. opechten voor den koper aan den gemeentelijken afslag; in de tweede plaats aan de verbeterde betrekkingen met de visschers, die, vooral bij een hooge markt in Duitschland en Brabant, eertijds hunne vangst onmiddellijk aan de opkoopeers plachten te verkoopen, waardoor dus de visch eerst door de derde hand op de markt te Rotterdam kwam.

Eene derde oorzaak van den vooruitgang der vischmarkt ligt zeker in den aanzienlijk verbeterden toestand van de plaats en het gebouw, waar de visch aangevoerd, afgeslagen en onder het bereik van het kooplijst publiek gebrakt wordt. Rotterdam neemt thans, wat de gunstige ligging en de fraaie en degelijke inrichting zijner vischmarkt aangaat, een eerste plaats in onder de Nederlandsche steden, ja, kan zelfs met vele voornaame steden in het buitenland wedijveren.

Familie-berichten.

GETROUWD.

Amst., 10 Febr. D. J. B. Rutgers en W. A. Kattenfeld. — Arnheim, 10 Febr. B. G. C. Santen en L. P. M. Wanders. — Amst., 10 Febr. J. J. Hendriks en C. A. J. Oosterbaan. — 's-Hage, 10 Febr. A. G. L. F. Trussarelli en A. C. A. Bos. — Amst., 10 Febr. J. Hauber en R. C. Schwarzwalder. — Wognum, 10 Febr. K. Hoefnagel en A. Saal.

BEVALLEN.

Deutchem, 8 Febr. T. A. Cherbou-Kouwenberg, Z. — Amst., 10 Febr. G. M. J. v. Altena de Zwaan, Z. — 's-Hage, 10 Febr. M. Scholz-Holtzheuser, Z. — Amst., 10 Febr. G. M. J. v. Altena de Zwaan. — Delft, 10 Febr. A. S. Tijdsman-Verschoor, D.

OVERLEDEN.

Amst., 7 Febr. M. H. Buis, 78 j. — Amst., 7 Febr. C. F. M. Kuster, 21 j. — Deventer, 9 Febr. J. G. Barlagen-Bussomaker, 14 j. — Alkmaar, 6 Febr. L. Lijma, 63 j. — Sneek, 8 Febr. C. J. Brunnings, 69 j. — Hoogarspel, 10 Febr. K. Esserman, 60 j. — Delft, 9 Febr. A. Bregman, 35 j.

Telegrammen.

Berlijn, 11 Febr. De Bondsraad besloot gisteren tot afkondiging van den kleinen staat van beleg te Offenbach.

Londen, 11 Febr. Aanvoer van Engelsche Tarwe 300 vreemde dt. 56,200, Eng. Gerst 1900, vreemde dt. 6,000, Eng. Haver 1 vreemde dt. 43,200 qrs. Eng. Meel — vreemde dt. — barrels. Eng. Meel — vreemde dt. — zakken.

1 Tarveladingen aan de kust ten verkoop aangeboden. Granen traag en in dalende stemming. — Lijnolie, uitvoer 78 vln. Lijnzaad, invoer 1861 qrs. Voorraad van geraffineerde Petroleum 92,191 vln.

Londen, 11 Febr. Tin Straits onveranderd. Koper Chili 2 3/4.

Frische Boter 108/ a 116/.

— Suiker. Ruwe niet-gekrystalliseerde en gekrist. prijshoudend; Beetwortel gsd. still. Dutch Cus. Amst. no. 1 (geraf.) 44 drukt; geraf. 3 p. hooger. — Koffie Ceylon prijshoudend. Rio fair en Santos fair flauw. Lijnolie 20/9, do. te Hull 20/9.

Glasgow, 11 Febr. Lijzer Fig. 44/1/4.

Liverpool, 11 Febr. Katoen still. Verkoop van den dag 11,000 b., invoer van den dag 12,000 b., verkoopen der week 60,000 bn., do. op speculatie 4,000 bn., do. voor exportatie 3,000 b., invoer der week 122,000 balen, voorraad 912,000 bn., werkelijke uitvoer 7,000 balen.

Liverpool, 11 Febr. (2de dep.) Katoen. Vreemde 10,000 bn. op speculatie 1000 bn. Amerik. prijshoudend. Surats still. — Amst. naar verschillende havens L. M. C. Febr./Mrt. 5/4, Maart/April 5/4, April/Mei 5/4, Mei/Juni 5/4, Juni/Juli 5/4, Juli/Aug. 5/4, Aug./Sept. 5/4, Sept./Okt. 5/4, Okt./Nov. 5/4, Nov./Dec. 5/4, Dec./Jan. 5/4, Jan./Febr. 5/4.

Berlijn, 11 Febr. (Stoetereisen). Rogge, April/Mei 130/5, Mei/Juni 131/—, Raapolie, April/Mei 45/50, Mei/Juni 45/50, Tarwe, April/Mei 63/50, Mei/Juni 65/—, Soirtruis, April/Mei 37/31, Juli/Aug. 38/90.

Wissel 2/2m. —, do. kort. —.

Bremen 11 Febr. Petroleum, loco 6.15. Reuzel, Wilcox loco 35/4.

Rijst still ooch vast.

— Amst. burg. 11 Febr. Raapolie, loco 42/4. Petroleum, loco 6.30 brief dt. 6.20 gold, Febr. 6.15 geld, Aug./Dec. 8.57 geld.

Reuzel, Steam 33/4.

Kuils, Rio-Reel ord. 66—, Santos good avei rap. 64—, omzet 2,000 b.

Koffie lusteloos, prijzen nominaal.

Kuilen, 11 Febr. Tarwe, ord. vreemde 19—, Maart 18/5, Mei 17/60. Rogge, dadelijk, vreemde 15—, Maart 13/5, Mei 13/40. Raapolie, dad. 24—, Mei 23/40, Oct. —.

Tarwe en Olie onveranderd. Rogge stiller. Rijnhoofte te 1 uur 2/5.

Sneeuwlicht.

Partij, 11 Febr. Raapolie, loopende maand fr. 56/75, Maart fr. 57—, 4 maanden van Maart fr. 56/25, 4 maanden van Mei fr. 56/25.

— Lijnolie, loopende maand fr. 50—, Mrt. fr. 50—, 4 maanden van Maart fr. 50/25, 4 maanden van Mei fr. 51—.

ADVERTENTIËN.

GETROUWD:
K. VAN RIJSSE Jr.
EN
J. HARTGERINK,
Wed. BRUNNELKAMP,
die, mede namens hunne wederzijdsche familie, hartelijk dank zeggen voor de buitengewone en hartelijke belangstelling bij hun Huwelijk ondervonden.

Heden ontliet in zijn Heer en Heiland mijn geliefde Echtgenoot WILHELM SIEBERENS LAUTENBACH, in den gezegenden ouderdom van 84 jaar en 10 maanden.
Wed. SIKKE LAUTENBACH—
DE VRIES,
Kinderen en Behuurdkinderen.
Berlikum (Fr.), 9 Febr. 1887. (1403)

Voor de vele bewijzen van belangstelling, ondervonden bij de geboorte van hunnen Zoon, betuigen de ondergeteekenden hunnen hartelijken dank.
G. H. A. GROSHEIDE.
A. M. GROSHEIDE—
STENEKER.
Amsterdam, 10 Febr. 1887. (1396)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen hartelijken dank.
Wed. J. F. W. SILKRODT,
geb. GROOTHOFF.
Gorinchem, 12 Febr. 1887. (1398)

Daar de Heer C. BROUWER eene benoeming tot Hoofdonderwijzer aan de Christelijke school te Ouderkerk a/d IJssel heeft aangenomen, wordt aan de School voor C. N. S. te Driebergen, tegen 15 April, een bekwaam

Onderwijzer

gevraagd voor de laagste klasse. Salarijs 550 gulden. Brieven worden ingewacht bij den Hoofdonderwijzer
A. A. KLEIJN.

Aan de School met den Bijbel te Aalten wordt wegens ziekte van een der Onderwijzers ten spoedigste een
Hulpouderwijzer
gevraagd op een salaris van f 400. Geen avondschool.
Brieven aan den Hoofdonderwijzer den Heer W. H. VERLAAN. (1395)

GEVRAAGD met 1° Mei eene bekwaame
KEUKENMEID,
P. G., middelbaren leeftijd, in een deftigen dienst bij Leiden. Onnuttig om zich aan te melden zonder bewijs van goed gedrag, eerlijkheid en vrij van drank. Loon f 150. Adres met franco brieven of in persoon, Grootte Markt 9, Haarlem. (1402)

Ten spoedigste gevraagd in een klein gezin een
finke Kenkenmeid,
van middelbaren leeftijd en van goede getuigen voorzien.
Adres franco, lett. I, aan den Ouden en Nieuwen Boekhandel van J. H. DUNK, Oppert 150, Rotterdam. (1373)

Een fatsoenlijke Juffrouw,
van de Nederl. Gereformeerde Kerk, zoekt PLAATSING, hetzij tot assistentie in, hetzij tot bestiering van de huishouding. Door haar zal meer op de omgeving waarin zij komt, gelet worden, dan op het bedrag van het salaris. Brieven worden franco ingewacht aan het Bureau van dit blad, onder lett. G. Z. (1341)

Compleete „HERAUT“
Men vraagt TE KOOP een paar compleete exemplaren van „de Heraut“ (1878—1886). Afzonderlijke Jaargangen kunnen echter ook dienen. Prijsopgaven worden ingewacht, onder lett. H. D., aan het Bureau van dit blad. (1400)

Wie helpt ons!
Wie helpt ons aan degelijke Christelijke boekwerken voor de Bibliotheek onzer Christ. Jongelings-Vereeniging?
J. G. BAART,
Aarlanderveen. Predikant.

EEN PARTIJ
Zaai- en Voer-Eikels
tegen billijken prijs TE KOOP aangeboden. Te bevragen onder motto *Eikels*, aan het Alg. Adv.-Bure. A. DE LA MAR Aaz., N.Z. Voorburgwal 266, Amsterdam.

Orgel- en Pianohandel.
Voorhanden eenige bespeelde ORGELS, waaronder twee Amerikaansche, fabriekst Mason & Hamlin, in prijzen van f 50, f 120, f 140, f 155, f 165, f 200 enz.
Nieuwe Amerik. Orgels van f 55 af.
Zaandam. A. SCHIPPER Wz.

De Siroopfabriek „de Baarsjes“
te Amsterdam levert diverse soorten Keuken- en Kandij-Siroop, benevens prima Koffie-Siroop tot billijke prijzen. Specialiteit van rechte Rietsuiker-Siroop.

Gefelde Christenen!

Voor de arme gezinnen in de buitenwijken van Amsterdam heb ik reeds met veel dank ontvangen uit Amsterdam van Mevr. de Wed. de B. v. B. f 40, met een lief briefje, waarin de milde geest haar verlangen uitdrukt, dat hare gave moge verdundeld worden; van J. S. f 10; van N. f 1; uit 's-Hage van N. N. A. f 2.50; uit Heteren van J. v. E. f 1; uit Oost-Kappelle (Walcheren) van Mevr. N. N. f 10; uit Fijnaart van N. N. f 10 en uit Steenwijk van N. N. f 10.
Wie helpt verder?

J. N. SEULIJN,
Hoofd der Vrije Christelijke School,
Van Speijkstraat 6, Amsterdam.

Hôtel Maassen, Haag.
Logies, Ontbijt, Bougie, Service f 2.—
Table d'Hôte met 1/2 R. Wijn f 2.25.

Leenstoomhoutzagerij en Schaverij
„Twee Gebroeders“, ZAANDAM,
beleefd aanbevelen door
SCHUDECOOM & MIJBERG.

DEKKELEEN.
Te Huur en Te Koop
bij
F. ZEILINGA,
Prins-Hendrikade 109, Amsterdam.

NUMAN'S
Schiedamsch MAAGBITTER
EN
Schiedamsche BITTERKRUIDEN.

Het Maagbitter wordt verkocht zoowel per kruik of fust als in fleschjes van 11, 20, 26 Cent en hooger.
De Bitterkruiden worden verkocht in pakjes à 12 1/2 Cent per stuk; één pakje is voldoende voor 2 à 3 Liter Gedistilleerd.
Verkoopers genieten korting.
Monsters en Prijscouranten zijn verkrijgbaar bij
FRANS VISSER, te Schiedam.
DEN EENIGEN FABRIKANT.

HET MOOISTE.
De Schaapherder.
Loevestein.

Het Huis van het Zeewijf.
De complete Werken van J. F. OLT-MANS worden nu voor een bagatel opge-ruimd. Zorg toch vooral om zoo'n stel van die beroemde werken in bezit te krijgen.
1. De Schaapherder. Verhaal uit den Utrechtschen Oorlog 1481—1483. 4 Din.
2. Het Slot Loevestein in 1570. Verh. uit den 80-jarigen Oorlog. 2 Deelen.
3. Het Huis van het Zeewijf te Vlis-singen, benevens alle verspreide verhalen. 1 Deel.

Alle Werken van J. F. OLT-MANS, fonkelnieuwe, mooie druk, ver-koop ik thans uit, zeven deelen compleet, netjes ingenaaid, voor slechts f 4.50, of elegant gebonden in zeven Prachtbanden voor slechts f 6.50.

't Is het mooiste van alles, dat nu wordt ongekend minnen prijs wordt weggedaan.
Men zande dus Postwissel van slechts f 4.50 of van slechts f 6.50, waarbij staat: **Alle Werken van Oltmans**, om ze goed verpakt en franco thuis te ontvangen.

Te bekomen bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkope Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. (715)

NEDERLAND.

Naamlooze Vennootschap van Verzekering op het Leven.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 17 Juli 1858.

Gevestigd te **AMSTERDAM: Keizersgracht No. 245.**
Directeuren; **Mr. LEONARD WOLTERBEEK** en **Mr. L. J. DUBOURCQ.**

Verzekering bij overlijden. — Verzekering bij overleving. — Verzekering bij leven op een bepaalden dag. — Saamgestelde (gemengde) verzekering. — Dadelijk ingaande en uitgestelde lijfrente. — Studie- en uitzetverzekering. — Overlevingskassen.

Inlichtingen en tarieven zijn te bekomen aan het KANTOOR te AMSTERDAM en bij Heeren Agenten buiten Amsterdam.

NATIONALE

LEVENSVERZEKERING-BANK

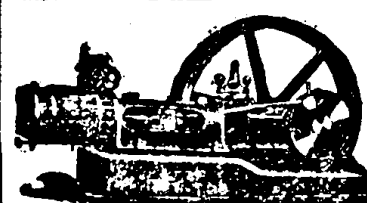
BOOMPJES No. 9, ROTTERDAM.

Volteekend Waagborgkapitaal f 1,000,000.—
Verzekerd bedrag uit December 1885. 13,704,841.16
Reserve uit December 1885. 3,585,934.66 1/2
Uitbetaald 1863 tot uit December 1885 4,493,187.96 1/2
Premiën en interesten in 1885 ontvangen (behalve de koop-sommen voor lijfrenten). 663,578.48 1/2
Levens- en Kapitaalverzekeringen, met 50 pCt. aandeel in de winst, Uitzet- en Studieverzekeringen, Lijfrenten, Pensioenen, enz. (5017)

Dr. S. E. OUDSCHANS,
Heel- en Verloskundige, speciaal Arts voor Mondgebreken.
Operaties zonder de MINSTE pijn en ZONDER lachgas of chloroforme.
Consulten alle werkdagen tot 4 ure.

Amerikaansche Tandheelkundige Inrichting

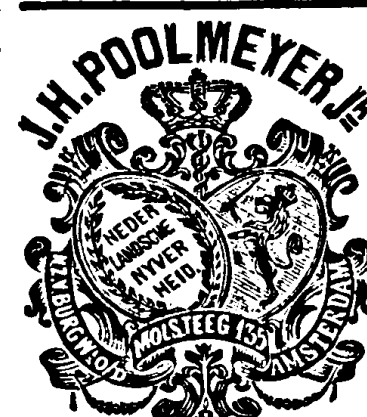
WETERINGSCHANS 75, AMSTERDAM.

Voor Electriche Verlichting
is een volkomen getegeld loopende

STOOMMACHINE

van het grootste belang, en worden deze speciaal voor dit doel vervaardigd door
MARSHALL SONS & COMPANY, Limited, te Gainsborough, Engeland.
Teekeningen, Prijsopgaven en verdere inlichtingen worden verstrekt door
LANDRÉ & GLINDERMAN,
Ingenieurs, Hofleveranciers van Z. M. den Koning,
Spuistraat 6 en 8, Amsterdam,

135, N.Z. Voorburgwal
A/D NIEUWEEKERK.
OP NIEUW ONTVANGEN:
UITSLUITEND
SOLIDE
ELEGANTE HOEDEN.
Uitgebreide Sortering
VILTEN FANTASIE HOEDEN van f 3 tot 8.
Pelsmutsen voor Heeren f 2.50 en hoo ger.
voor Jongh. en Dames. 2.—

PILLEN HOLLOWAY.

De meest gezocht geneesmiddelen in geheel de wereld.
De Pillen (de beste medicijn tot zuivering en herstelling van het bloed) nemen in weinig tijds de verstoringen van maag, lever en ingewanden weg; zij zijn onwaarschijnlijk en genezende hoedanigheden van deze zalf. In één woord, voor alle uitwendig gebruik in dezelve onovertreffbaar.
Bij deze voortreffelijke geneesmiddelen heeft men gebruiksaanwijzingen in alle talen, terwijl zij bij al de voornaamste apothekers te verkrijgen zijn. Voor den verkoop in het groot adresseere men zich aan den eigenaar, professor Holloway, 78 New Oxford Street, London. (6444)

ZALF HOLLOWAY.

De Zalf is het non-plus-ultra der ge-neesmiddelen tegen alle ziekten, wonden en zweren, zelfs wanneer die verouderd zijn; en in welken vorm ook zich de ziekten der huid voordoen, hoe hardnekkig ze ook zijn, zij verdwijnen door de balsem-achtige en genezende hoedanigheden van deze zalf. In één woord, voor alle uitwendig gebruik in dezelve onovertreffbaar.
Bij deze voortreffelijke geneesmiddelen heeft men gebruiksaanwijzingen in alle talen, terwijl zij bij al de voornaamste apothekers te verkrijgen zijn. Voor den verkoop in het groot adresseere men zich aan den eigenaar, professor Holloway, 78 New Oxford Street, London. (6444)

Koffie 4 Ons 22 1/2 Cent.

De Gezondheidskoffie van Doctor AR-THUR LUTZE, verdient alleszins de aan-beveling die Professor JAHR er aan schenkt.
Bij scheikundig onderzoek is zij gebleken uit zuivere bestanddeelen bereid te zijn; vrij van cichorei, eekelen of andere schadelijke stoffen, is aangenaam van smaak en zonder prikkelende werking.
Zij is het beste geschikt de Java-Koffie te vervangen, en verandert ook den smaak van deze niet, wanneer zij daarmede ver-mengd wordt.
Verkrijgbaar in pakjes van 4 Ons à 22 1/2 Cents. bij J. H. M. STEPHAN, Maurits-straat No. 29, te Rotterdam.
Verzendingen niet minder dan 5 pak gelijk 2 Kilo. (7575)

Aan de onderstaande en verder bekende Depôthouders is verzonden eene nieuwe bezending van alle

THEESORTEN.

uit het Magazijn van VAN HOUWENINGE & VISSER, welke zich zoowel door goede kwaliteit als lagen prijs bijzonder aanbevelen.
Afgewogen in verzegelde pakjes van vijf, twee-en-een-half en één ons, waarop het nummer en de prijs zijn vermeld.
Bij hoeveelheden van minstens 15 Ned. ponden worden dezelve desverkiezende in met lood bekleede kistjes afgeleverd.

Prijs-Couranten zijn gratis verkrijgbaar.
Op plaatsen, waar nog geen Depôts gevestigd zijn, worden Depôthouders gevraagd. Ongefrankeerde brieven worden niet aangenomen.

AMSTERDAM. Wed. J. H. BÖGENHOLTZ & ZOON, Utrechtschestraat No. 89.
B. FRANSWA, Lindenstraat No. 75.
H. E. SPEELMAN, Nieuwendijk No. 62.

Arnhem, Bijlevolt & Co, Rijn-straat No. 48.
C. Eggink, Rijnstr. 14.
Altforst, W. van Aanhoud.
Amersfoort, L. Rooke.
Amersfoort, A. Kruijt.
Almeido, Wed. G. J. Leus.
Assen, Van Gorum & Co.
Averest, W. ten Kate Rz.
H. Dorgelo.
Alkmaar, Bruinvis & Bakker.
Annaland (St.) P. Kuiper.
Axel, Wed. Joh. Veenhuizen.
Andelst, P. de Haas.
Afferden, Wed. J. Kolvenbach.
Berlicum, P. F. J. van Over-straten.
Bokmeer, J. A. L. Kock.
Bokstel, S. van den Donk.
Bommel (Zalt) Wed. S. M. Ho-gerzeil.
Barendrecht, M. Huizer.
Brouwershaven, Wed. J. W. van Brabant.
Beerland (Oud-) J. T. v. Schaick.
Bergen-op-Zoom, Jac. v. Gastel.
Brielle, A. van Oudgarden St.
Baarn, Wed. P. de Ruijter.
Buren, J. Buleus.
Bodegraven, H. Rollman.
Brummen, G. D. Uittien.
Boskoop, C. Verkade.
Besoujen, L. v. d. Hamme.
Bennbroek, J. Frank.
Berg-en-Dal, P. F. H. Hamer.
Barneveld, A. Heineman.
Culemborg, M. Bron Verkerk.
Deurne, J. Bertrams.
Deventer, Wed. A. J. Bos.
Doesburg, A. T. Overmaat.
Driebergen, E. v. Oostveen.
Dreumel, G. J. van Wolie.
P. van Oirschot.
Druten, J. G. Sengers.
Delft, E. v. Wed. P. Fangman.
Delfshaven, C. A. Klerk.
Dirksland, H. Braber.
Dinteloord, Meij. A. H. Rade-walt-Herselman.
Elburg, J. Wijnne.
Eindhoven, P. Jansen v. Hees.
Edam, Wed. C. Pronk.
Fijnaart, J. P. Maris.
's Gravenhage, J. M. v. d. Harst.
Beestenmarkt.
L. A. v. Tetterode Tz.
Lange Poten No. 19.
Mevr. Wed. Booth-Die-mont, Oranjo 10.
D. Littooij, Bilton-straat 18.
T. F. v. Luunen, Den-nieuw 52.
C. L. Cool, School-straat 8.
Gorredijk, S. G. Zwart.
Genemuiden, H. Groothuis.
Goor, Joh. ten Doesschate.
Gouda, W. B. van Straaten.
Geldernalsen, J. C. van Doorn.
Gennip, J. D. J. Hermens.
Gemert, J. H. Corstens.
Grave, W. Hanssen.
Geerttruidenberg, D. v. Toll & Zn.
J. Boon.
J. Vonk.
's Gravenhage, P. Uiterlinden Jz.
Klaas de Best.
Putten a/d Veluwe, T. v. Dam.
Goedereede, J. Tams.
Haarlem; Y. R. Hoeksema.
Haarlemmermeer aan de Lijn-den, J. B. Beijersbergen;
Hilversum, Wed. H. P. Lammers.
Hoorn, D. Schuit Jzn.
Harlingen, J. Bok Jzn.
Heerenveen, Wed. J. Braaksma.
Hoog Carpsel, C. Davidson.
Haastrecht, Wed. E. P. van Achthoven.
Hontenisse, C. Fassart.
Hellevoetsluis, Wed. T. Hoff-zer. Hoeven (bij Oudenbosch), M. J. Coopmans.
Heusden, de Erven G. Veerman.
Helmond, F. van Moorsel.
Heiningen, Kind. M. C. Sonne-veld Hillegom, W. van Slijpe.
's Heerenberg, C. Kok.
Hees (bij Nijmegen), P. F. J. van Overstraten.
Heerjansdam J. de Kool.
Kampen, J. G. van Riemsdijk.
Koovorden, J. R. Kock.
Koog a/d Zaan, A. de Boer.
Kadzand, Jos. de Bruine.
Kolijnsplaat, J. J. Kooman.
Klundert, Wed. P. Loose.
Meij. M. Loose.
Kralingen, H. J. Gerretsen.
Dijkstraat 145.
Leerdam, J. J. Drooglever.
J. Rouwder.
Lisse, C. W. v. d. Mark.
Lith, C. van Oirschot.
Maastricht, A. v. Engelshoven.
Megen, S. Mulders.
Middelburg, Meij. M. L. J. Goet-hals.
Monnikendam, Wed. P. Stam.
Middelhamnis, H. v. d. Rovert.
Medemblik, Wed. J. Drost.
Moordrecht, Jac. Verburg.
Montfoort, Wed. J. A. Jacobi.
Erven T. Tromp.
Meteren, Wed. G. van Oostrom.
Moergestel, J. v. Heijnsbergen.
Maassluis, Corns. J. v. Leeuwen.
Nijmegen, H. D. Schelkes.
Nieuwerkerk, A. C. Pinkse.
Numansdorp, M. C. van Dis.
Nieuwe Tonge, A. van Eeste-ren Bz.
Nieuwe Niedorp, G. Half.
Nouzen, (Ter) J. C. v. Sprang.
Naarden, J. W. Thuring Wzn.
Nijkerk, J. D. van Ramshorst.
Nigtevecht, W. van Groen.
Noordwijk, H. Sam.
Oosterbeek, N. Gerritsen.
Ouderkerk a/d IJssel, Wed. C. Goudriaan.
Oudewater, J. van Liefland.
Ooltgensplaat, P. v. d. Vliet.
Overveen, C. H. van Loij.
Oudenbosch, E. W. Dirken.
Oosterhout, Wed. J. H. Smeets.
Oedenrode, (St.) H. W. v. d. Hagen.
Oss, J. J. de Louw.
Oisterwijk, J. J. Blomjous Can-ters.
Oirschot, H. Kuypers v. d. Heuvel.
Pekel-A, (Oude) J. P. Schep-bier.
Putten a/d Veluwe, T. v. Dam.

Indien gij Patentstijfel koopt, let er dan op dat men u geeft

Urlings-Patentstijfel.

Het is de beste.

Koog a/d Zaan. JACOB DUYVIL.

Alle lichte rhumatische aandoeningen worden na een kortstondig gebruik van de

Abshaubblins of Anti-Rhumatische Watten

hersteld, alsof zij nooit bestaan hadden. Prijs 30 ct. per pakje met gebruiksaanwijzing. Hoofdepot bij A. BREETVELT. Az. te Delft, en verder bij

Johan Kip, de Katoen- Van de Goorbergh, baal, Hartenstraat Breda.
No. 1, Amsterdam. M. Loosier, Klundert.
H. J. Renken Jr., N.Z. Wed. Bosman, Gouda.
Voorburgwal h. Mol- T. F. v. d. Borgh & Zo- steeg, Amsterdam. non, Heiligenweg.
A. W. Schade & Zonen, Utrecht.
idem Leidschestraat, J. J. Greenhulzen & Co. in de Vliet.
Meurs & Co., Rapen- A. H. Blanche & Co., burg, Amsterdam. Culemborg.
Christiaan Annegarn, Meijuffr. Wed. Fischer, id., Paleisstr. hoek Harderwijk.
Singel. W. F. Stierhout, Tiel.
Wed. J. P. van Door- F. Dierkes, te Wagen- nenwaard-Ham, Ko- W. J. Willemsse, Nij- ningsplein, Amster- megen.
dam. F. A. Stroetman, Arn- hem.
G. de Barbanson, N. C. van Esveld, te Nij- Diep. kerk o/d Veluwe.
Wiebols, Purmerend. W. D. Weiefelt, Zutphen.
H. Meijer, Haarlem. Wed. J. P. P. van der N. J. Sanders, Leiden. Kampen.
Isariet & Zonen, 's-Hage Gez. Weghuis, Zwolle.
Gez. Willems, Schie- E. Lakke, Meppel.
dam. Wed. J. A. v. d. Wijk, Rotterdam. Assen.
M. Cloos, Friessche Apo- Feldbrugge, Gron.
theek, Hoofdst., id. J. L. Tombroek, Fra- neker.
N. A. Stempels, Dordr. Gebr. Markus, Leeu-
W. Fagginger Auer, warden.
Middelburg. Adolf de Witte Jans-
D. Hildernisse, Goes. sena, Hulst.
J. Smits, Zierikzee.